

Dankuwel voorzitter

Vandaag sta ik hier om een belangrijk onderwerp te bespreken: duurzame energie en de rol van windmolens daarin. We bevinden ons in een tijd waarin de klimaatverandering steeds urgenter wordt, en het is essentieel dat we als samenleving stappen ondernemen om onze energieproductie duurzamer te maken. In dit betoog wil ik duidelijk maken waarom wij als Sociaal Maas en Waal vinden dat het belangrijk is om windenergie serieus te overwegen en wat onze standpunten zijn met betrekking tot de spelregels en weging op zonne- en windenergie.

De Kracht van Windmolens

Windmolens bieden ons een krachtige oplossing voor het verminderen van onze afhankelijkheid van fossiele brandstoffen. Nederland is een land dat van oudsher met de wind werkt, wind laat zich niet leiden door gemeentegrenzen en kan dus breed ingezet worden; ons inziens is windenergie dan ook een logisch middel om de energietransitie te versnellen.

De Discussie: Zonnepanelen versus Windmolens

Natuurlijk is er een debat over welke vorm van hernieuwbare energie het beste is: windmolens of

zonnepanelen? Dit hebben we, onder andere, twee weken geleden weer gemerkt tijdens het Rondetafelgesprek over dit onderwerp en over het onderzoek naar wind- en zonne-energie in relatie tot het provinciale RES-bod.

Laten we zowel zonne- als windenergie naast elkaar bekijken.

1. **Zonnepanelen:** Zonnepanelen hebben het voordeel dat ze relatief eenvoudig te installeren zijn op daken van huizen en gebouwen. Ze hebben echter een aantal beperkingen:
 - **Weersafhankelijkheid:** De opbrengst van zonnepanelen is sterk afhankelijk van zonlicht. In Nederland, waar zonuren vaak schaars zijn, is de opbrengst in de winter aanzienlijk lager.
 - **Ruimte:** Om voldoende energie op te wekken voor een groot deel van de bevolking, zouden we veel daken nodig hebben. Daarnaast kunnen grootschalige zonneparken, afhankelijk van de locatie, impact hebben op de natuur en het landschap.
2. **Windmolens:** Windmolens hebben een aantal voordelen ten opzichte van zonnepanelen:
 - **Constante Energieproductie:** Windmolens kunnen, mits op de juiste locaties geplaatst,

vrijwel constant energie leveren, zelfs op bewolkte of regenachtige dagen.

- **Efficiëntie:** In vergelijking met zonnepanelen kunnen windmolens aanzienlijk meer energie produceren per vierkante meter, vooral in een land als Nederland, waar winden vaak krachtig genoeg zijn om energie op te wekken.

Het is niet de bedoeling om nogmaals kracht bij te zetten over onze opvatting over windmolens. We willen windmolens ook zeker niet afzetten tegen zonnepanelen, maar we willen met dit betoog benaderen dat beide vormen van hernieuwbare energie elkaar aanvullen. Windmolens kunnen bijvoorbeeld bijdragen aan het opwekken van energie wanneer de zon niet schijnt, en zonnepanelen kunnen energie leveren op momenten dat de wind niet waait.

Als regio hebben we de opgave om 1,62 TWh duurzaam op te wekken. In de gehele regio is momenteel sprake van een restopgave van 0,3 TWh om onze gezamenlijke opgave van 1,62 TWh te halen. Bij de RES 1.0 is een mismatch ontstaan tussen het aantal zon- en windprojecten, namelijk 89% zon en 11% wind. Om het elektriciteitssysteem te verbeteren wordt er gestreefd naar een betere verhouding, liefst 50-50%.

Het milieueffectonderzoek laat zien dat 10 van de 16 regiogemeenten geschikte gebieden hebben voor de ontwikkeling van windenergie. 2 van de 10 hebben in de geschikte zoekgebieden inmiddels windprojecten gerealiseerd. 4 van de 10 gemeenten hebben al in de RES 1.0 zoekgebieden of windprojecten opgenomen die optellen tot maximaal 5 turbines per gemeente. Op de 4 overgebleven gemeenten, waaronder Druten, wordt nu een beroep gedaan om windprojecten of zoekgebieden voor wind te identificeren. Deze gemeenten geven daar allen uitvoering aan. Sociaal Maas en Waal vindt dat we verder moeten kijken dan onze gemeentegrenzen en ziet deze uitvoering als onze morele plicht naar de regio. De zon schijnt immers niet alleen binnen onze gemeentegrenzen en ook de wind waait over onze grenzen heen. In het geval dat de gemeenten geen regie neemt, zal de provincie als bevoegd gezag haar medewerking verlenen aan initiatiefnemers op basis van de electriciteitswet.

Om zelf onze regie als gemeente te behouden en het aantal windprojecten te kunnen beperken, stellen we de visie op zon- en windenergie op. Bij het debat over de RES 1.0 zagen we de strijdvaardigheid van onze wethouder. Aan de wethouder werd meermaals gevraagd of hij bij de vertegenwoordiging van Druten bij de provincie van zich afbeet of meebewoog. Meermaals gaf hij hetzelfde antwoord: als hij meebewogen had, dan waren we niet

geëindigd bij de laatste 4 gemeenten die zoekgebieden voor windmolens moeten identificeren. Wij proefden tijdens het debat enige twijfel of de wethouder Druten wel goed zou vertegenwoordigen. Sociaal Maas en Waal heeft geen enkele twijfel over het optreden van de wethouder bij de provincie als het gaat om het vraagstuk over duurzame energie en dan met name op het gebied van windenergie. Nogmaals onze complimenten.

In het coalitie-akkoord wordt windenergie deze raadsperiode uitgesloten. We hebben gehoord dat men het eigenlijk ook niet wil hebben over de visie op zonne- en windenergie. Men ziet de visie als opmaat voor de komst van windmolens. Of de windmolens er nu komen of niet; deze raadsperiode zal er nog geen windmolen staan binnen onze gemeentegrenzen. En mogelijk de volgende raadsperiode ook nog niet. De ontwikkeling van dergelijke parken kost namelijk tijd, soms wel 10 jaar. Maar zoals gezegd hebben we een morele verplichting richting onze regio. Er zal links- of rechtsom iets moeten gebeuren om als regio aan de restopgave van 0,3 TWh te kunnen voldoen. Dat hoeven wij als Druten niet alléén te doen. De restopgave geldt voor de hele regio.

Afsluiting

Windenergie is een gevoelig onderwerp. Wij zijn dan ook blij met de grote zorgvuldigheid waarmee het proces rondom de visie op zon- en windenergie heeft plaatsgevonden. We vinden participatie heel belangrijk en zien dat de belanghebbenden, te weten de inwoners, stakeholders en bedrijven betrokken zijn bij de totstandkoming van de visie. De input die is opgehaald is verwerkt in de visie en daarmee is draagvlak onder de inwoners gecreëerd. Wij vinden het onze rol als Raad om hierin mee te bewegen, we kunnen niet meer star 'nee' zeggen, er moet iets gebeuren!

Sociaal Maas en Waal omarmt de mix van zon- en windenergie, die elkaar perfect aanvullen. We weten nog niet wanneer, waar en hoeveel windmolens er komen, maar we hebben het vertrouwen dat we met de visie op zon- en windenergie een zorgvuldige afweging kunnen maken, waarin de belangen van onze inwoners, bedrijven en stakeholders zijn meegenomen.

Sociaal Maas en Waal ziet de visie op zon- en windenergie als een essentiële stap naar een duurzame toekomst. Met deze visie leggen we de basis voor een zorgvuldige en gebalanceerde afweging waarin de belangen van onze inwoners, bedrijven en stakeholders centraal staan. Laten we met deze visie samen koers zetten naar het op een evenwichtige en duurzame manier opwekken van energie!

